

DATOS IDENTIFICATIVOS

Didáctica da lingua e literatura: Galego

Materia	Didáctica da lingua e literatura: Galego			
Código	P02G120V01501			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Montero Santalla, José Martín			
Profesorado	Montero Santalla, José Martín			
Correo-e	santalla@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia busca, en primeiro lugar, consolidar o dominio do idioma e o coñecemento da liiteratura galega, e, en segundo lugar, aprender a programar e deseñar técnicas para o ensino da lingua e da literatura galegas e a elaborar materiais para tal fin.			

Competencias

Código	
B1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de tutoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
B11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C4	Identificar dificultades de aprendizaxe, informais e colaborar no seu tratamento
C46	Falar, ler e escribir correcta e adecuadamente nas linguas oficiais da Comunidade Autónoma correspondente
C49	Coñecer as dificultades para a aprendizaxe das linguas oficiais de estudantes doutras linguas
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D18	Creatividade

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Coñecer o currículo escolar da lingua e da literatura galegas e a súa situación social.	C46
Adquirir coñecementos sobre os procedementos de ensino e de aprendizaxe da lingua galega como medio de comunicación.	D3

Saber aplicar estratexias didácticas para mellorar o proceso de desenvolvemento das habilidades lingüísticas de expresión e comprensión oral.	D12
Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino.	C1 C4 C49
Desenvolver estratexias didácticas para a comprensión do texto escrito e promover a creatividade.	D18
Coñecer textos da literatura galega, tanto culta como popular e infantil, e valorar o seu aproveitamento para o coñecemento da lingua e da cultura galega.	D14
Coñecer recursos para fomentar a lectura como fonte de pracer e de enriquecemento persoal.	D13
Desenvolver e avaliar os contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.	B1 B2 B3 B4 B6 B11

Contidos

Tema	
Coñecementos para o desenvolvemento das habilidades comunicativas	Consideracións básicas sobre a linguaxe humana e o proceso de aprendizaxe: as 4 habilidades lingüísticas. - A linguaxe no proceso de desenvolvemento humano: o ser humano como "o animal que fala". - O proceso de aprendizaxe da linguaxe: as 4 habilidades lingüísticas: expresión oral, comprensión oral, expresión escrita, comprensión escrita. A historia lingüística da Galiza como base para a comprensión da situación socio-lingüística galega actual e das súas implicacións didácticas. - O proceso histórico-lingüístico na Galiza. - A situación socio-lingüística actual e as súas implicacións didácticas: dificultades e desafíos.
Animación á lectura e á escritura.	O fonetismo galego e os seus problemas na didáctica da lingua. - O sistema fonético galego. - Problemas didácticos na aprendizaxe do fonetismo galego. Morfo-sintaxe, léxico e onomástica: aplicacións didácticas. - A morfo-sintaxe galega e os problemas didácticos que encerra. - O léxico e a onomástica (antroponimia e toponimia galegas): aplicacións didácticas.
Desenvolvemento de experiencias educativas e de materiais didácticos	As variedades diatópicas da lingua. - As variedades dialectais e as súas eventuais implicacións didácticas na aprendizaxe da lingua común. - A unidade lingüística galego-portuguesa na historia e no presente. A literatura galego-portuguesa medieval e as súas posibilidades didácticas. - A prosa medieval. - A poesía trovadoresca galego-portuguesa. Didáctica da literatura. - Estratexias para a didáctica dos xéneros literarios: narrativa, poesía, teatro. - A literatura popular e infantil galega.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	46	40	86
Traballos tutelados	2	40	42
Actividades introdutorias	2	18	20
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Na sesión maxistral o profesor expón os contidos teóricos dos temas da asignatura.
Traballos tutelados	Elaboración de algún traballo escrito, segundo as propostas do profesor.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Traballos tutelados Elaboración de un traballo escrito sobre algún dos temas propostos polo profesor.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Trátase de un exame escrito, que ten carácter xeral e obrigatorio, sobre os temas contidos no programa da materia. Para a cualificación dese exame terase en conta ademais, en primeiro lugar, o interese e o esforzo demostrados polo alumno ao longo do curso, e, en segundo lugar, a eventual elaboración de un traballo escrito, segundo as indicacións do profesor.	100	B1 B2 B3 B4 B6 B11	C1 C4 C46 C49	D3 D12 D13 D14 D18

Outros comentarios sobre a Avaliación

Aos non asistentes esixirase o coñecemento dos temas tratados na clase, sen condicións especiais.

Nas sucesivas convocatorias aplicaranse os mesmos criterios indicados para a primeira convocatoria.

As datas dos exames pódense consultar na web da facultade, no apartado de organización académica.

Bibliografía. Fontes de información

X. R. Freixeiro Mato, *Manual de gramática galega*, Vigo: Edicións A Nosa Terra 2001.

Bibliografía complementaria:

X. R. Freixeiro Mato, *Gramática da lingua galega*, 4 vols., Vigo 1998-2003.

Aurora Marco / Pilar Couto Cantero / Elva Aradas Carollo / Fernando Vieito Liñares (eds.), *Actas del VII Congreso Internacional de la Sociedad Española de Didáctica de la Lengua y la Literatura (Santiago de Compostela, 27 - 29 de Noviembre de 2002)*, 2 vols., A Coruña: Deputación da Coruña, 2004.

Elvira Souto, *Socio-didáctica lingüística*, Santiago: Edicións Laiovento 1994.

Ricardo Carvalho Calero, *Do galego e da Galiza*, Santiago de Compostela: Sotelo Blanco Edicións, 1990.

I Simpósio internacional de Didáctica da Língua e a Literatura, ed. por Aurora Marco e Alfredo Rodríguez López, Santiago: Universidade, 1991.

Recomendacións